

УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ И УМЕТНОСТИ

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживања се спроводе на основу Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, бр. 104/2009).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичких истраживања

Делатност културе и уметности, као делатност од општег интереса, представља скуп циљева и меру подстицања културног развоја за Републику Србију. Захваљујући комплексној структури ове делатности, статистика прикупља велики број података путем статистичких истраживања из ове области.

Прикупљају се подаци о броју и врстама установа, посетиоцима биоскопа, музеја, позоришта, библиотекама као и подаци о архивима, изложбеним галеријама и радио и ТВ станицама.

Извештајне јединице, статистичке јединице

Извештајне јединице истраживања чине установе културе као правна лица која су основана ради обављања културне делатности којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољење потреба грађана, као и остваривање интереса у области културе (Закон о култури „Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – испр., 6/2020, 47/2021 и 78/2021).

Обухват истраживања

Основни скуп истраживања и јединице посматрања статистичких истраживања јесу све установе које се баве делатношћу из области културе и уметности.

Метод, време и извори за прикупљање података

Истраживања из области културе спроводе се у годишњој периодици.

За истраживања о позориштима, биоскопима, музејима, изложбеним галеријама и радио и ТВ станицама извештајне јединице попуњавају одговарајуће обрасце у електронској или штампаној форми, а подаци се односе на претходну (извештајну) годину, или на сезону посматране године.

Подаци о библиотекама се електронским путем преузимају од Народне библиотеке Србије.

Архив Србије, као централна установа заштите архивске грађе, прикупља податке о стању и стручном раду архива из архивске мреже, чија је надлежност утврђена Решењем о утврђивању територије архива.

Обавеза заштите индивидуалних података

Индивидуални подаци добијени од извештајних јединица представљају тајну и не могу се објављивати нити стављати на располагање било којем кориснику. Индивидуални подаци се агрегирају и искључиво у сумарном облику могу бити доступни корисницима.

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Биоскопом се сматра сала или отворени простор уређен за јавно приказивање филмова. Биоскопи могу радити као самостална привредна друштва, установе или друге организације за приказивање филмова. Биоскопи могу бити у саставу културно-образовних установа, школа и других

институција. Према врсти, биоскопи могу бити: стални, покретни и летње биоскопске баште. Прикупљају се подаци о броју и врсти биоскопа, броју представа, капацитетима биоскопа, броју посетилаца и други.

Позориште јесте самостална културно-уметничка установа са сталним професионалним ансамблом. Према врсти, позоришта могу бити: професионална, дечја и аматерска. Прикупљају се подаци о броју и врсти позоришта, броју и врсти позоришних представа, језику на коме се представа изводи, капацитетима позоришта и броју посетилаца, подаци о гостовањима у земљи и иностранству и сл.

Музеј је установа заштите у области културе, регистрована код надлежног органа, која има стални фонд музејских предмета и музејске грађе чији су циљеви (истраживање, чување и представљање) од јавног значаја. Музеј је организован у циљу стицања сазнања, образовања, уживања и задовољства јавности, за добробит друштва и његовог развоја. Према оснивачу музеји могу бити: јавни и приватни. Музеји према врсти музејске грађе могу бити комплексни и специјализовани.

Музејска збирка је скуп стручно обрађених и инвентарисаних музејских предмета систематизованих по културним, природним, историјским, научним и уметничким вредностима у музејску збирку. Прикупљају се подаци о броју и врсти музеја/збирке, као и предметима по врстама збирки.

Радио и ТВ станице:

Радиодифузија јесте општи појам за радио и телевизију као електронске медије масовне комуникације, која се остварује посредством аналогног или дигиталног текста, говора, звука, непокретних и покретних слика у виду програмских садржаја намењених најширој јавности путем радио таласа или кабловских дистрибутивних система до одговарајућих пријемних уређаја.

Радиодифузна организација (емитер) јесте физичко или правно лице регистровано за делатност производње и емитовање радио и тв програма.

Јавни радиодифузни сервис јесте производња, куповина, обрада и емитовање радио и тв програма који су од општег интереса за грађане, у циљу остваривања њихових људских и грађанских права.

Кабловски дистрибутивни систем (КДС) јесте претежно кабловска телекомуникациона мрежа намењена дистрибуцији радио и тв програма. Прикупљају се подаци о броју радио и тв станица, програмима према статусу, дистрибуцији и сатима емитовања програма, језику на коме се емитују програми и изворима финансирања.

Библиотечка делатност обухвата прикупљање, обраду, чување и коришћење библиотечке грађе, као и пружање информација и података који се односе на библиотечку грађу. Библиотеке могу бити националне, библиотеке високошколских установа, специјалне библиотеке, опште, научне, народне и школске.

Ниво репрезентативности података

Подаци су доступни, на нивоу Републике Србије, на нивоу региона, области и нивоу општина.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Методологија спровођења статичких истраживања из области културе није усклађена са међународним захтевима и праксом израчунавања и приказивања индикатора из ове области.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У припреми и реализацији статистике из области културе и уметности учествују Републички завод за статистику (Група за статистику високог образовања, науке и културе) у сарадњи са подручним статистичким јединицама, и Завод за проучавање културног развоја, који је од 2014. године преузео обавезу прикупљања података за истраживања о биоскопима, позориштима и

музејима на основу Споразума о сарадњи (од 10. јула 2013.године). На основу споразума о сарадњи који су потписали Завод за проучавање културног развоја и Архив Србије 12. септембра 2018. године, подаци о архивима које прикупља Архив Србије представљају саставни део истраживања из области културе.

Податке о библиотекама електронским путем доставља Народна библиотека Србије, са којом је Републички завод за статистику потписао Споразум о сарадњи.

Обавезност давања података

Извештајне јединице су дужне да дају тачне, комплетне и ажурне податке, који, по садржини и облику, одговарају захтевима званичне статистике, члан 26. Закона о званичној статистици, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података, члан 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Инструменти за спровођење истраживања су упитници:

- Годишњи извештај биоскопа
- Годишњи извештај позоришта
- Извештај музеја
- Годишњи извештај радио и телевизијских станица – РТВ
- Годишњи извештај о архивима

Публиковање резултата

Резултати спроведених истраживања из области културе публикују се у посебној годишњој публикацији „Култура“, „Статистичком годишњаку Републике Србије“, публикацији „Општине у Републици Србији“, „Статистичком календару“ и DevInfo бази.

Контакт особе: Јасмина Крстић, локал 425, jasmina.krstic@stat.gov.rs

Маја Тошић, локал 284, maja.tosic@stat.gov.rs